

Laisvėjimo Žiburiai Rusijoje

Revoliucijos gaisruose gimusi Rusijos naujoji karta mokyklos suoluose gūdėjo sekant pasakas apie naują "sovietinį rojų", kuris turės ateiti, kai išnyks visi "liaudies priešai".

Upeliais tekėjo kraujas ir ašaros plačioje Rusijoje, badas ir skurdas žvelgė iš gyventojų akių, bet žmonės tikėjo į naują "rojų". Štai jau praėjo 55 metai nuo didžiosios Rusijos revoliucijos, bet pažadėto "rojaus" dar nesimato.

NETIKI PĀSAKOMIS

Sumanesnieji inteligentai, mokslininkai, rašytojai kurie turi kontaktą su laisvuosiu pasauliu pamažu jau pradeda "praregėti" ir suprasti, kad to "rojaus" nestylaus, kad tai tik pasakos vaikams ir nemokytiesiems žmonėms.

Tat gabesnieji rašytojai, mokslininkai, susispietę mokslo srityje, pradėjo blaiviau galvoti ir organizuoti "Žmogaus Teisių" komitetą, kuris iš pradžių pačios valdžios buvo pripažintas ir naudojamas kaip propagandos "vėžimėlis" pasirodyti Vakarų pasauliui, kad štai Rusija, kuri pa-

sirašė Žmogaus Teisių chartą - raštą (1948), turi įsteigusi net atskirą departamentą.

Tačiau Žmogaus Teisių departamento žmonės buvo užtenkamai apsišvietę ir nepasidavė partijos propagandai. Jie slapta dirbo ir veikė organizuodami naują rašytojų ir mokslininkų kartą, kuri savarankiškai galvoja ir veikia.

NUBAUSTI, BET NENUGALĖTI

Žinoma, toks veikimas negalėjo išlikti nesusektas slaptosios NKVD policijos. Todėl šio departamento nariai, tarp jų fizikas Valerijus Chalidzė, chemikas Andriejus Zakarovas, rašytojas Aleksandras Solčenicynas ir kiti buvo susekti ir nubausti.

Tai vardai, kurie pasiekė Vakarų pasaulį, bet jų yra žymiai daugiau, kurie sėdi kur nors Rusijos kalėjimuose ir laukia tos dienos, kad Žmogaus Teisės bus pripažintos visame pasaulyje.

NEBEUŽTVENKSI UPĖS BĖGIMO

Kai upėlis teka žemumoje, nėra pavojaus, jį galima užtventki, galima jį užpilti ir paversti ra-

miu kanalu, arba bala, kur ramiai žąsys sau plaukioja. Bet kuomet upelis teka aukštumose, tai nėra jėgos, kas jį sulaukytų. Galima pasukti jo vagą, galima uždėti užtvankas, bet upelis tekės vistiek ir veršis pirmyn.

Taip atsitinka šiuo metu su Rusijos vienos inteligentijos dalimi, kuri veržiasi į laisvę bet kokia kaina. Nei storos kalėjimo durys, nei Sibiro taigos nesulaukys šio veržimosi, kol apjungs visą kraštą ir išsprogdins iš vidaus komunismo mitus-pasakas.

Tik gaila, kad Vakarų pasaulio dalis šviesuolių duodasi apakinami komunistinės propagandos miglos ir dūmų. Rusijoje, kur niekas nematė laisvės, ten gimsta laisvės ilgesys. Vakaruose kur laisvė yra kasdieninė duona, jos nebevertina ir ieškoma sau užsidėti vergijos pančius.

Tai yra mūsų dienų didžioji pasaulio ironija arba nesuspirtimas. Tačiau Rusijoje gimęs laisvės sąjūdis nesustos ir išjudins visas pavergtas tautas, jų tarpe ir mūsų pavergtą Tėvynę Lietuvą.

J. Pragiedruolis.

IŠ VISO PASAULIO

• Čekoslovakijoje tebesitėsia teismai, kuriuose yra teisiami buvę komunistų partijos vado Dubčeko pasekėjai. Iki šiol 31 jų yra nuteisti įvairiomis kalėjimo bausmėmis. Laukiama naujų teismų. Sunkiausia bausmė yra galvė — buvęs Prahos radio korespondentas Š. Amerikoje Karel Kynel - 20 metų kalėjimo ir istorikas Karel Bartošek - 12 metų. Šie visi teisiamieji 1969 m. norėjo atsiskirti nuo Rusijos "brolystės" ir, panašiai kaip Tito Jugoslavijoje, tvarkytis savstoviviai. Jų gerieji norai buvo numalšinti su ginklu ir tankais.

• Urugvajaus "tupamarai" nenurimsta. Nežiūrint didelių pralaimėjimų, jie vis dar stengiasi išsilaukyti dėka turimų ginklų. Rugpiūčio 2 d. įvyko susišaudymas netoli Montevideo su kariuomene, kuriuo metu buvo sužeistų iš abiejų pusių. Pysandu vietovėje suimta 30 tupamarų, jų daugumoje studentai, mokytojai ir tt.

• Rugpiūčio 2 d. Filipinų keleivinis laivas su 190 žmonių, užsidedę prieš Basilan salą 845 kilm. nuo Manilos. Žuvo 28 žmonės ir 82 dingo be žinios.

Kitus išgelbėjo atskubėjęs į nelaimę laivas.

• Egipto premjeras Sadat, po to kai susipyko su rusais ir juos išvijo iš krašto, pradėjo pokalbius su Libija. Greitu laiku tarp abiejų valstybių bus sudaryta draugiškumo sutartis.

• JAV Senatas nutarė keturių mėnesių laikotarpyje atitraukti kariuomenę iš Indokinijos ir sumažinti karą išlaidas, jeigu Š. Vietnamas paliuosuoatų amerikiečius belaisvius. Pinigai bus duoti tik kariuomenės atitraukimo išlaidoms padengti.

• Quilmes mieste buvo pagrobtas 11 metų vaikas, už kurio paleidimą reikalauta 50 milijonų (senųjų) pezų. Susišaudymo metu grobikas policijos buvo nušautas, o vaikas buvo surastas ir paliuosuotas.

• Henry Spaak mirė Briuselyje liepos 31 d. Buvęs Belgijos ministeris, žymus politikas.

• Įvykęs konfliktas dėl vandens ribos tarp Urugvajaus ir Argentinos jau tęsiasi ilgesnį laiką. Negalint abiem pusėm susitarti, Urugvajaus vyriausybė žada šią bylą patiekti Jungt. Tautoms ar Amerikos Valstybių Organiza-

cijai (OFA), galutinam to klausimo išrišimui.

• Londone vyksta darbininkų streikas sulaukė Argentinos mėsos siuntą. Uoste stovi sulaukyti trys laivai, vežantys po 500 - 600 tonų mėsos kiekvienam. Užsitęsęs streikui gali kristi mėsos kaina.

• Japonija užmegs ryšius su Kinija. Naujas Japonijos užsienio reikalų ministeris Ohira pareiškė, kad atėjęs laikas užmegsti iš naujo diplomatinius santykius su komunistine Kinija. Tai yra suprantama, nes Japonija ieško sau rinkos Kinijoje ir nenori turėti priešų prie šono.

SVEIKI ATVYKĘ IŠ DĖDĖS SAMO ŽĖMĖS!

Ateikite pasimatyti, išklausti ir pabendrauti su mūsų lietuvišku jaunimu, grįžusiu iš II Kongreso

JAUNIMO SUTIKIMO VAKARE,

kuris įvyks 1972 m. rugpiūčio 26 d. 21 val. Aušros Vartų parapijos Lietuvių Salione, Brasil 835.

PROGRAMOJE:

- Artistiniai jaunimo numeriai
- Grįžusiųjų įspūdžiai
- Lunch - užkandžiai
- Orkestro muzika ir šokiai.

Prašome iš anksto įsigyti bilietus: kaina 10 pezų. Bilietus galima gauti Lietuvių parapijoje, pas "Ateities" ir "Atžalyno" ansamblio narius.

Priėmimo Komisija.

"EL TIEMPO"

Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires
T. E. 208 - 5027
Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
Nr. 1.052.961
Director resp. — AGUSTIN STEIGVILA

JORREO ARGENTINO CASA CENTRAL	Franqueo Pagado Consección N° 1384
	Tarifa Reducida Consección N° 4015

LAISVĖS AUKA

ROMAS KALANTA susidegines Kaune protestuodamas prieš Lietuvos okupaciją. Jo laidotuvių metu kilo riaušės tarp lietuvių jaunimo ir policijos. Viso pasaulio spaudoje dėl įvykių Lietuvoje buvo pareikšta daug simpatijų ir užuojautų. Nuotrauka imta iš "Time", dėkojame mūsų laikraščio skaitytojui p. J. Pogoreckiui už jos parūpinimą.

VISO PASAULIO SPAUDA RAŠO APIE ĮVYKIUS LIETUVOJE

Amerikos žymiausiame laikraštyje "Time" tilpo ilgas straipsnis apie įvykius Lietuvoje. Žinios gautos iš jų specialių korespondentų akredituotų Maskvoje. Prie straipsnio taip pat randasi ir Romo Kalantos nuotrauka. Paminėsimė kai kuriuos to laikraščio aprašymo momentus.

"Time" korespondentas rašo, kad Romui Kalantai užsidegus Kauno miesto aikštėje (buv. Valstybės Teatro parke. Red.) viena mergaitė atsigulė šalia gatvėje kryžiumi ir buvo vėliau policijos nuvilktą šalin. Kilus susirėmimui tarp lietuvių jaunuolių ir policijos ir šiai smarkiai reaguojant — jaunimas apmėtė akmenimis knygyną, kuriame pardavinėjama komunistinė literatūra. Vėliau buvo įmesta padegamoji bomba komunistų partijos buveinėje. Sintetinių reikmenų fabrike darbininkai, solidarizuodami su jaunimu turėjo 3 valandų sėdėjimo streiką.

Straipsnyje minimi ir kiti trys protesto susidėgimai. Lietuvoje esąs didelis įtempimas. Taip pat minima sporto halė, kurioje lietuviai jaunuoliai žaidė su kitos valstybės ekipu. Publikoje, kurių daugumą sudarė jauni žmonės, visos simpatijos buvo lietuvių pusėj, vėliau jie atsisakė atsisotiti grojant Sov. Rusijos himnui. Buvo dalinami atsišaukimai ir net bandyta iškelti Lietuvos vėliava.

Laikraštis mini okup. Lietuvos propagandos ministerį Praną Mišutį, kuris esą dėjęs visas pastangas, kal šis reikalas neišeitų į viešumą, ypatingai kad nepasiektų užsienio.

Straipsnyje toliau minimas "brutalus Lietuvos prijungimas" prie Sov. Rusijos. Taip pat ir Sov. Sąjungoje jaunimas esą labai neramus ir kelias protesto balsą, tat ir lietuvių jaunimo poelgis ejęs drauge su kitų Sovietų valstybių protestais. Nupasakojama visa Simo Kudirkos tragedija. Aštrus Lietuvos traktavimas ir tų, kurie nepritaria Kremliaus linijai, rodo kylantį nepasitenkinimą ne tik Lietuvoje, bet ir Latvijoje, Estijoje ir Ukrainoje — baigia laikraštis savo ilgą straipsnį.

• Anglijos karalienė Elzbieta II paskelbė visoje Anglijoje krizės stovį, tuomi suteikdama vyriausybei ir kariuomenei visas teises išspręsti krizę, kuri atsiranda sustreikavus uosto darbininkams.

• Jungtinių Tautų sekretorius Kurt Waldheim šio mėnesio 11-15 dienomis lankysis komunistinėje Kinijoje. Prieš mėnesį laiką jis buvo pakviestas kinų vyria-

sybės ir priimdamas pakvietimą lankysis kom. Kinijoje. Po to lankysis pasaulinėje sporto Olimpiadoje Muenchene ir praleis atostogas savo tėvynėje - Austrijoje.

• Argentinoje bus pakeltos pensijos. Krašto gėrbūvio ministeris F. Manrique pranešė, kad nuo šių metų lapkričio 1 d. bus padidintos pensijos ir "jubiliaciones".

Chrupustoje LIETUVOJE

• Lietuvoje auto transportu pervežama daugiau kaip 200 milijonų žmonių, kaip rašo sovietinė spauda. Okup. Lietuvoje dabar esama 33 tūkst. kilometrų kelių. Kelių tinklo tankumas esąs pats didžiausias Pabaltije. Asfaltuotų kelių esama 6.000 kilometrų.

• Vilniaus centriniame istorijos archyve neseniai rasti du prancūzų rašytojo H. Balzac laišakai grafų Kazakevskių šeimai, rašyti apie 1847 metus.

• Vienintelis lietuvis mokantis japonų kalbą yra Kauno "Bangos" radio gamyklos konstruktorius inž. Arvydas Ališauskas. Susidomėti šia kalba jį paskatino Maskvos patentų bibliotekoje rastas patentas japonų kalba. Išmokęs šią kalbą, jis dabar daugiausiai turi informacijų apie japonų elektroniką. Inž. Ališauskas iš japonų kalbos yra išvertęs du japonų autorių veikalus į lietuvių kalbą.

• Lietuvių Aklyjų Draugijos kamerinis choras surengė pirmąjį koncertą Vilniuje. Jo meno vadovas yra — R. Zdanavičius, chormeisterės — A. Purlienė ir L. Lesčiauskaitė, koncertmeisteris — G. Purlys. Koncertas įvyko paveikslų galerija paverstoje Vilniaus katedroje.

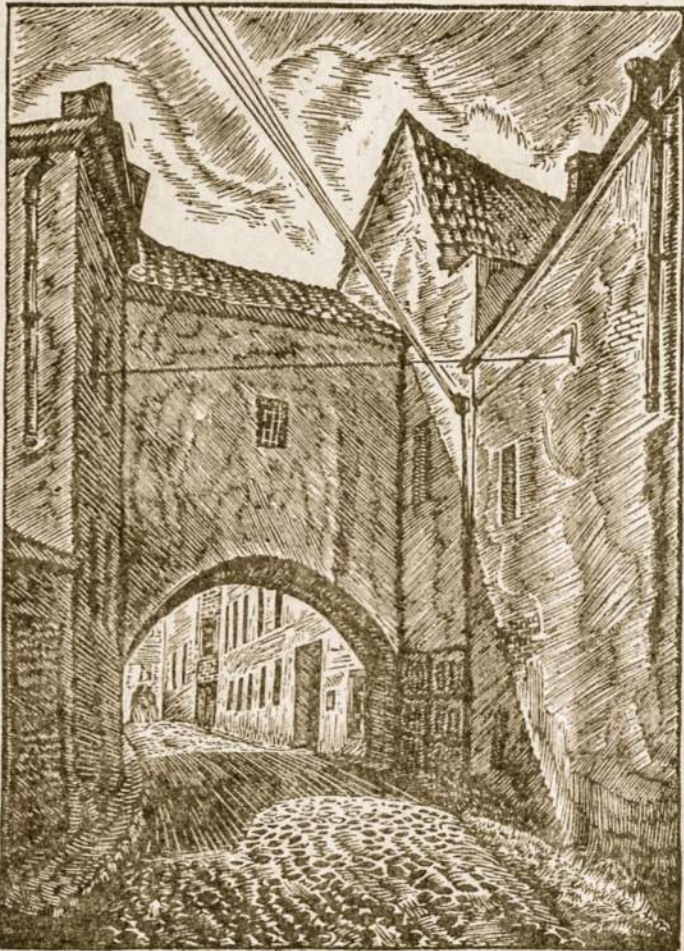
• Šiaulių miestas jau turi 100 tūkstančių gyventojų. Tas skaičius pasiektas gimus vasario 13 d. darbininkų Daudoravičių šeimoje sūnui. Okup. Lietuvos spaudoje rašoma, kad Šiauliuose po II Did. Karo liko tik 15 % sveikų pastatų ir apie 30 tūkst. gy-

ventojų. Gyventojų padaugėjimas įvyko sustiprinus pramonę šiame mieste.

• Vilniaus universiteto mokslinė biblioteka iš privataus rinkinio įsigijo 437 lapų pergamentą-hebrajų kalba rašytą "Senąjį Testamentą", kuris, atrodo, bus seniausia šios bibliotekos knyga. Okup. Lietuvos spauda rašo, kad galimas daiktas, kad knyga priklausė didžiajam 19 a. Lietuvos kolekcionieriui ir hebrajų

literatūros žinovui Jonui Krizotomui Gintylai, turėjusiam beveik 20.000 tomų biblioteką. Po jo mirties dalį šios vertingos bibliotekos paveldėjo giminės, kurie pardavinėjo knygas šio amžiaus pradžioje atskiriems kolekcionieriams.

• Okup. Lietuvos moksleiviai vis dažniau įpareigojami lankyti ateistinius muziejus. Kadangi jie neturi didesnio noro ten vykti, dabar duotas slaptas potvarkis, vežti ten moksleivius klasėmis. Šia proga ateizmo propogatoriai skaito jiems paskaitas ir savaip aiškina eksponatus, nuteikdami mokinius prieš religiją.

Senoji Vilniaus gatvė. Vilniaus senamiestis šiuo metu pradėtas restauruoti. Darbai tęsis dvejus metus.

LIETUVIAI IR visame Pasaulyje

• Australijos chirurgų draugijon priimtas gydytojas Bernardas Jarašius, prieš metus laiko gavęs gydytojo diplomą. Jis yra pirmas lietuvis chirurgas Melbourne mieste. Dvejus metus dr. Jarašius praleido Vietname kaip Australijos aviacijos gydytojas. Yra sukūręs lietuvišką šeimą su Vida Kuncaite.

• New Yorke leidžiamas žurnalas "American Girl" aprašė apie Laimą Simanavičiūtę, pasižymėjusią, iš Azijos į JAV atkeliavusiam, karačio savignyos sporte. Ji yra laimėjusi "Juodąją juostą", kuri duodama šio sporto aukščiausios klasės nariams. Laima jau yra gavusi apie 30 dovanų ir pažymėjimų, nors tėra paauglės amžiuje. Yra gimusi Sibire, kur šeima buvo ištremta dėl motinos partizanės veiklos. Kadangi motina buvo JAV pilietė — ten gimusi — Valstyb. Departamentui pavyko gauti leidimą jai ir dukrai atvykti į S. Ameriką.

• Dixmoore, netoli Čikagos maišant chemikalus sprogo cheminė laboratorija. Sprogimo metu užmušti du žmonės, jų tarpe vienas lietuvis Edvardas Jasinskas 47 m. amž.

• 1971 metų Lietuvos Rašytojų Draugijos premiją paskirta žinomam rašytojui Kazimierui Barėnui už knygą "Dvidešimts viena Veronika". Premija - 1000 dolerių. Premijos mecenatas — Lietuvių Fondas. Rašytojų draugija premijuoja jau išėjusias iš spaudos tų metų knygas.

• JAV Bendruomenės Valdyba Vašingtono, Senato patalpose, surengė JAV Kongreso nariams ir jų personalui priėmimą. Atsilankė virš 450 svečių, tarp jų daugiau kaip 25 senatoriai ir arti 40 Atstovų Rūmų narių. Visi svečiai buvo pavaišinti lietuviškais skanėstais ir kava. Filmavo trys Televizijos stotys ir dalyvavo daug laikraščių atstovų.

• Čikagoje švenčiant radio "Margučio" 40 metų sukaktį Jaunimo Centro salėje buvo surengtas koncertas jis buvo tuo intiguojantis, kad programą pildė iš Izraelio atvykusi lietuvaite solistė Vida Vaitkutė.

• Winnepigo miesto, Kanadoje, labai nedidelė lietuvių kolonija suruošė puikų literatūros vakarą, vardu — "Išėjo tėvelis į mišką". Vakaras turėjo 17 literatūrinių pasirodymų ir užsitęsė 2 val. Jos organizatorius - Winnepigo Liet. Bendruomenė. Programoje pasirodė: Br. Bujokienė, K. Strikaitis, V. Januška, J. Grabyis ir daug kitų, gi jaunimas su vaizdeliu "Išėjo tėvelis..." Vakaru visi susiinkusieji buvo labai patenkinti, tai pavizdys kaip mažas būrelis gali gražiai dirbti. Ta proga buvo pasveikintas J. Demereckas vardo dienoje, išbuves Bendruomenės valdyboje 20 metų.

• Gerai stovintis choras "Pirmyn" Čikagoje, vadov. muziko K. Steponavičiaus, pradėjo ruošti Joh. Strauso operetę "Čigonų Baroną". Chorui pirmininkauja solistas Algirdas Brazis.

STEFANIJA RŪKIENĖ.

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE

(Tąsa iš praeito Nr.)

Traukinys pajudėjo. Iš visų vagonų pasigirdo skausmingas "Marija, Marija..." O varpai vis skambino ir skambino. Tai buvo paskutinis Tėvynės varpų "Requiem" mirtin važiuojantiems, paskutinės minutės gimtoje žemėje.

Jau daug metų pradėjo nuo anų baisių dienų. Ištremtųjų labai nedaug išliko gyvų. Pirmiausia krito seneliai, vaikai ir stiprieji vyrai. Daugelį pribagė badas, ligos, nepakeliamos klimatinės sąlygos ir sunkus priverčiamas darbas.

NUOTAIKOS MŪSŲ VAGONE

Jau nutilo gaudūs giesmės "Marija, Marija" aidai. Nutilo ir Naujosios Vilnios bažnyčių varpų gaudimas. Traukinys smarkiai lekia pirmyn. Esame išplėsti iš tėvynės ir atskirti nuo savosios tautos ir artimųjų. Toli pasiliko gimtosios sodybos ir Lietuvos laisvės simbolis — jos kareivėliai. Vagonai be langų ir stipriai saugomi. Jų inamiai turi šutikti su likimu su jiems jau iš anksto suplanuota ir paruošta vergija.

Tauta perblokšta ir traukoma nevilties konvulsijų, nepasipriešino žiauriam okupantui. O mes, užkalti vagonuose, šnekėjome ir vylėmės, kad gal kas nors susprogdins gelžkelių ir sustabdys mūsų kelionę į mirtį.

Ziūrėjome pro vagonų plyšius ir stebėjome pro šalį lekiančius svetimos šalies vaizdus.

Nuolat pasigirsta iš visų kampų atodūsiai. Mus slegia nežinia ir savosios ateities ir artimųjų nežinomas likimas lyg koks juodas debesis. Vaikai irgi jaučia, kad kažkas darosi nepaprasta. Jie labai nervingi ir nuolat zirzia. Vienai prašo valgyti, nors dar nealkani; kiti gal prisimena savo minkštas ir patogias lovutes. Vagone taip kieta ir ankšta. Kiti reikalauja gerti, nors žino, kad nėra vandens, užtat jo taip labai ir nori. Pieno atsargos, kurias buvome gavę žydų sąskaiton, jau baigėsi.

Vaikų verksmas man giliai paliesdavo širdį. Atrodė, kad verkia mano, mažytė dukrelė Nijolė. Nėra

mamytės, gal nėra ir tėvelio. Tarytum girdžiu jos balsą: "Kur tu, mamytė? Sugitšk pas mane!". O mamytė galvoja, kad geriau, jei tavęs nėra vagonė. Nors neturėsi motinos, bet gal gyva išliksi. Gal bado ir troškulio nematysi.

BE VANDENS

Visi pradėdam spręsti problemą, kaip ir kur gauti vaikams vandens. Daug kalbėjome, bet vandens vis nėra. Stotyse žmonių prie mūsų visai neprileidžia, vandenilio nepaprašysi, o troškulys dar baisesnis už badavimą. Netrukus įvažiuom į lietaus zoną. Vieni surado dubenėlį, kiti puoduką, šokom rinkti pro plyšelius lietaus vandenį. Traukiniui smarkiai lekiant, šis darbas nesiseka ir krištoliniai vandens lašeliai lekia tolyn.

Greit privažiavom stotį. Mūsų ešaloną pastatė ant atsarginių bėgių. Lietutis lynoja. Renkam lietaus lašelius, bėgančius nuo vagono stogo ir pilam į didesnį indą. Motinos košia vandenį per skudurėlius ir girdo savo mažuosius. Vaikai godžiai geria. Vandeniš labai skanus, nes ilgai lauktas ir sunkiai gautas. Tai Dievulio ranka jį mažiesiems papylė iš aukštybių.

Turime tik du mažus langelius ir pro juos dairomės. Arčiau sėdintieji pasakoja vagono gyventojams matomus vaizdus.

Vagonuose labai tvanku ir nėra oro, nes nėra jokios ventiliacijos. Visai neturim kuo kvėpuoti. Labai dvokia marškomis uždengtas mūsų "tualetas".

Ilgai stovime vienoje mažoje stotelėje. Gulime pusiau sėdomis, atsirėmę į savo maišus, kuriuose sudėtas visas mūsų turtas. Staiga trinktelėjo ir sujudėjo mūsų "nameliai". Prikabino garvežius ir vėl tempia ir skuba pirmyn, lyg velnias sielą į pragarą.

V. Blaževičienei skauda galvą. Iškišu pro langelį skarelę ir palaikau, kol nuo lietaus sušlampa. Tai bus ligonės galvos kompresas. Mes jaučiame visai nuvertintais žmonėmis. Dešimties dienų kelionė mus vi-

sai išvargiño ir esame nebepanašūs į žmones: apšepę, susivėle, po akim juodi ratai. Akys prisimerkusios ir meta klaių žvilgsnį.

Dukšiškės lenkas visus ramina ir ragina nenusiminti. Girdi, nuveš į turtingą ir gražų kolchozą ir gerai gyvensime. Jo pastabos visus išjudina iš sustingimo. Sprendžiame kaip tas kolchozas atrodys, gal gražus, turtingas dvaras.

RUSŲ KAIMAI

Pro šalį lekia ištisi rusų kaimai. Trobos blogos ir neremontuojamos, stogai pasiūšę ir kai kur tik nuogi grebėstai bekyšo. Daug trobų jau baigia griūti. Niekur nematyti nei tvorų, nei darželių su gėlėmis. Lyginam šias gyvenvietes su Lietuvos ūkininkų sodyboms ir labai nusiviliam.

Su dėmesiu stebime apylinkes. Štai rusiškas kaimas. Nuošaliau stovi didelis namas. Netoli jo pristatyta ilga eilė tvartų su ventiliacijos kaminėliais. Greta stovi kitas siauresnis ir žemas pastatas. Tai greičiausiai bus daržinė. Pastatai statyti iš senos ir įvairios medžiagos. Priėjome išvados, kad dabar jau matom tikrą kolchozą. Toliau važiuojant daug panašių gyvenviečių pralėkė pro mūsų akis.

MUS APMĖTO AKMENIMIS

Vėl maža stotelė. Traukinys sulėtina greitį. Ant pylimo stovi būrelis jaunuolių. Jie kažką mums sako, grumuoja kumščiais ir svaido akmenimis. Aišku, jiems pasakyta, kad čia vežami buržujai, kapitalistai ir išnaudotojai. Atsirado velniui parsidavusi "dūšia", kuri suorganizavo komjaunuolius ir liepė mus akmenimis palydėti. Šį įvykį išbūgnys spaudoje ir pasakys: "Štai kaip liaudis neapkenčia kapitalistų ir siunčia jems prakeikimus".

Iš tų jaunuolių nieko gero negalima laukti. Tai prieauglis NKVD tardymų kameroms, kuriose tardomiesiems nulupinėjami nagai, išmušami dantys ir išnarinami šanariai. Tai prieauglis žudymo požemiams, kuriuose iškankintos aukos palydimos į anapus kulka į pakaušį.

(Tąsa kitam Nr.)

JAUNIMUI

JAUNIMO KONGRESUI PASIBAIGUS

KELIONĖJE Į KONGRESĄ

Jaunimo Kongresas - džiaugsminga viso pasaulio lietuvių šventė, jame matėsi šimtai lietuviško jaunimo tai — žaliuojantis lietuvių medis už Lietuvos sienų. Kongresui buvo daug ruošta ir daug dirbta. Ir praėjo jis kaip didinga lietuvių manifestacija.

Argentinos jaunimo atstovai ir šokėjai mažom grupėm jau sugrįžo į namus. Mus aplankė A. L.O.S. Tarybos pirm. Artūras Mičiūdas ir SLA pirm. Raul Stalioraitis, kurie papasakojo apie Kongreso eigą bei savo pergyvenimus.

MONTEVIDEO

Į Urugvajų atvyko jaunimas įvairiomis grupėmis ir išsiskirstė pas gimines ir pažįstamus. Jų dalis, kaip to jaunimo atstovai — A. Mičiūdas, O. Bendinskaitė ir R. Rūdis aplankė Lietuvos pasiuntinį Pietų Amerikai p. Anatolijų Grišoną, kur buvo priimti ir maloniai pasikalbėta lietuviškomis temomis.

SAN PAULO

Pirmadienį, birželio 26 d. grupė pasiekė San Paulo miestą. Tuojaus buvo susiskambinta su lietuvių parapija. Netrukus atvyko kun. Silaika, kuris visus nugalėtojų parapiją ir iš ten išsiskirstė po lietuviškas šeimas. San Paulo mieste mūsų jaunimas praleido dvi dienas viešėdamas pas Brazilijos lietuvius.

Tuo metu įvyko specialus Pietų Amerikos Lietuvių Kongreso komiteto posėdis, kuriame buvo pakviestas ir dalyvavo ALOS Tarybos pirm. A. Mičiūdas. Kongreso ruošia jau eina visu tempu. Posėdžio dalyviai išreiškė viltį sulaukti daug dalyvių iš Argentinos. Kongreso reikalų spalio mėn. atvyks prel. P. Ragažinskas į Argentiną.

NEW YORKAS

Birželio 28 d. orlaivis, kuriuo vyko Argentinos, Urugvajaus ir Brazilijos jaunimas laimingai nusileido New Yorko Kennedžio aerodrome. Ča juos pasitiko — kun. A. Saulaitis, kun. Klimanskis, P. Gudelevičius, F. Džiugis ir kiti lietuviai. Tuojaus jie persėdo į kitą jiems nurodytą lėktuvą ir išskrido į Čikagą.

ČIKAGA

Tos pačios dienos popietyje, po dviejų valandų skridimo Pietų Amerikos jaunimas pasiekė

Jaunimo Kongreso metu susitikę veikėjai: iš k. ALOST pirm. A. Mičiūdas, PLB-nės pirm. St. Barzdukas, Kongr. Finansų kom. pirm. dr. Kazickas, PLJ Kongreso pirm. R. Sakadolskis.

Čikagos aerodromą. Pasitiko: Kuchėnai, Jakubauskai, dr. Audra Deveikytė, Bičiūnai, kiti buvę argentiniečiai, Čikagos veikėjai ir Kongreso priėmimo komitetas. Autobusais jie buvo nugabenti į Jaunimo Centrą. Čia sveikinimo žodį tarė Jaun. Kongreso komiteto pirm. Romas Sakadolskis, o Priėmimo komitetas juos išsiskirstė po lietuviškas šeimas. Po to jie buvo laisvi iki kitos dienos vakaro — iki Susipažinimo vakaro. Tai šeimyniškas jaunų žmonių pobūvis, kuriame dalyvavo Pietų Amerikos ir kitų kraštų atstovai.

KONGRESO ATIDARYMAS

Birželio 30 d. vakare įvyko iškilmingas Kongreso atidarymas didingame Conrad Hilton viešbutyje. Minios lietuvių pripildė didžiulę to viešbučio salę. Kongresą atidarė komiteto pirm. Romas Sakadolskis, po to buvo įneštos visų kraštų vėliavos, iš kurių jaunimo atstovai dalyvavo kongrese. Maldą kalbėjo kun. A. Kezys ir kun. J. Juozupaitis: "Viešpatie, neleiski būti man abejingam pasaulį prisilėgusioj nelaimėj. Suteik, Viešpatie, kad geležinė siena būtų nugriauta ir

mes draugėje svarstytume tautos likimą...". Sugiedojus Amerikos ir Lietuvos himnus, buvo sudarytas prezidiumas: H. Antanaitis (Australija), N. Zavičkaitė (Argentina), R. Žutautaitė (Vokietija), J. Kuraitė (Kanada). Sekretoriatai — čikagiškės: V. Ruibytė, N. Stakauskienė, D. Vaitkevičiūtė. Pirmininkavo R. Sakadolskis. Kongresą sveikino Lietuvos garbės konsulė J. Daužvardienė: "... grįžkite misijonieriais, siekiant pilnos laisvės Lietuvai. Kartime liepsnose perteiktą šauksmą — Laisvės Lietuva!". Toliau kalbėjo Pas. L. Bendruomenės pirm. St. Barzdukas, Vliko pirm. K. Valiūnas, I Pas. Liet. Jaun. Kongreso pirm. A. Zaparackas, Finansų kom. pirm. dr. J. Kazickas.

... Lietuvos, jaunimas, kuris sunkiose sąlygose išdrįsta reikalauti Lietuvai laisvės, įpareigoja laisvojo pasaulio jaunimą pasišvęsti laisvės siekimams. Nepamirškite, kad viso pasaulio lietuviai laukia šio kongreso pozityvių rezultatų". — tai buvo bendra visų sveikintųjų mintis.

Pagrindinį žodį tarė kun. A. Saulaitis SJ iš Brazilijos. Jo pasakaitos tema — "Lietuvių jaunimas išsivijoje — prasmės beiškant".

Pabaigoje Milda Lenkauskienė supažindino susirinkusius su įvairių kraštų delegacijomis: Argentinos, Australijos, Austrijos, Belgijos, Brazilijos, D. Britanijos, Kolumbijos, Prancūzijos, Švedijos, Urugvajaus, Venecuelos, Vokietijos, Kanados. Viso 250 atstovų.

Iššauktos valstybės atstovams atsistojus, jie visų dalyvių buvo sveikinami entuziastiškais plojimais.

Vakare įvyko jaunimo šokiai.

Kongreso metu jaunimas garvo atstovo pažymėjimą, su kuriuo buvo įeinama į visus parengimus.

ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Laike Jaunimo Kongreso įvyko taip pat ir šokių šventė. Apie šią šventę plačiai rašėme praeitame Laiko numeryje, tačiau tik trumpai pažymėsime kokį išpūdį ir pergyvenimus, turėjo mūsų atstovai laike tos šventės.

Prieš pradėdant šventę, didelį išpūdį padarė minios lietuvių plaukiančių į šventę. Pilna autų su vytelėmis ir masės žmonių kalbančių lietuviškai — tai buvo taip miela ir taip išpūdinga. Amfiteatre su šokėjais susirinko apie

15.000 žmonių ir kai toji didžiulė minia pradėjo giedoti Lietuvos himną — buvo taip išpūdinga, kad ir vyrai neišlaikė ir verkė stambiom ašarom.

Mūsų grupė šoko šone arti tribūnos.

Tą patį vakarą įvyko bankietas amfiteatre. Dalyvių buvo apie 3.000. Dalyvavo visi šokėjai ir svečiai. Baliaus metu kalbėjo konsulė Daužvardienė, Kriauceliūnas, inž. Adamkus, (jis pasirūpino p. Niksonienės pakvietimu ir ją atlydėjo). Tuo metu kiekvieno krašto grupės vadovai buvo įteikta dovana. Inž. A. Rastauskui nesant, jį atstovavo ir dovana pėrėmė K. Blumbergas.

nuodijant to miesto vandenį, bet buvo suimti, vėliau už užstatą paleisti. Tačiau kovo 29 d. jų teisme jie napsisodė, dingo, paaiškėjo, jog jie pradžioje buvo atsidūrę Jamaikoj, o iš ten nukreipė keleivinį lėktuvą į Kubą pas savo mokytoją ir gynėją.

VAŽINĖSIME UPIŲ IR JŪRŲ DUGNE

Vokiečiai sugalvojo pastatyti greitkelius upių ir jūrų dugne. Šis projektas jau yra pradėtas vykdyti Elbės upėj. Čia dabar tiesiamas po upės dugnu automobiliams greitkelis, kuris eina išilgai Vokietijos ir pasiekia Švediją. Dabar Elbės dugne yra statomi metaliniai kanalai. Tuo būdu Elbės dugne bus automobiliams važiuoti keturi keliai.

Tėv. Aidai.

* * *

NUSTATYTA RIBA

—Tėveli, — klausia sūnus parodoje, — kam paveikslui reikalingi rėmai?

—Kad žinotų iki kokios vietos piešti.

KUR TŪ LIETUVIŲ NESAMA

Dabar lietuvių yra visame pasaulyje išsimėčiusių. Didžioji Naujosios Gvinėjos sala, kitaip vadinama žeme, Ramiajame vandenyne - ir ten gyvena būrelis lietuvių. Vienas jų yra Jaunutis Dirkis, inžinierius, gyvenantis su šeima Lae mieste. Ta sritis yra australų globoje, bet kraštas ruošiamas nepriklausomybei. Inž. Dirkis pasakoja, kad labai įdomus momentas stebėti, kaip gimsta nauja, nepriklausoma valstybė, o tragiška, kad lietuviai negali savo kultūringos tautos nepriklausomybę atstatyti, bet ruošti nepriklausomybei pusiau primityvių kraštą. Turima teritorija, turimas valdymo aparatas, turimi žmonės, bet neturima tautinio susipratimo. Už tat inž. Dirkis ir kiti juos auklėja, skiepėja tautybės jausmą.

Be inž. Dirksio yra daugiau lietuvių. Lae mieste lietuvių Harze yra elektros jėgainės viršininkas, kitas lietuvis — Gaidelis — Port Moresby mieste dirba žemės tvarkymo darbe. Moresby mieste dirba lietuvių gydytoja Roma Varoneckaitė, Vincas Zigas - gydytojas, Raubal mieste.

Dr. Žigas pirmasis aprašė juoko ligą ir mirtį nuo jos. Liga esanti sukeliama miegančio viruso, kurį žmogėdros suvalgo su savo mirusiųjų smegenimis. Ši liga labiausiai pmsiduoda moterims. Romas Miniotas dirba valstybinį parkų administracijoje, mokytojas ir finansų ministerijos tarnautojas Dryža gyvena Mt. Hagen mieste, kur vyksta vietinių tautinių šokių festivaliai, kurių šokėjai yra pasipuošę rojus paukščių plunksnomis. N. Gvinėja vienintelė šalis turinti rojus paukščių, todėl dažnai vadinama Rojus Paukščių šalimi.

Gyvenimas saloje geras, darbas gerai apmokomas, baltasis žmogus yra aukštoje pagarboje. N. Gvinėjoje yra daug misijonierių, kurie dirba krašto kultūrinimo darbą.

RAŠYTOJO JUOZO TININIO PALIKIMAS

Praeitų metų auto katastrofoje tragiškai žuvo rašytojas Juozas Tininis. Jo pagerbime pagrindinį pranešimą davė poetas B. Brazdžionis. Jis kalbėjo, turėdamas rankose J. Tininio nespausdintus rankraščius, išsaugotus nuo valdžios tvarkdarių. J. Tininis buvo sudaręs testamentą, bet vėliau suplėšė. Valdžios atstovai ėmė ką tik norėjo ir išsaugoti buvo galima tikrai tai, ko jie neėmė, ką jie metė laukan. Taip buvo surasti rankraščiai, apie kuriuos čia kalbėjo.

Viską, kas turi šokią tokią vertę, valdžios atstovai pasiėmė, įskaitytinai nerašytą popierių, visus dokumentus, seną stalą, visas knygas ir tt.

Iš likusių rankraščių bus galima sudaryti dar du leidiniu: Laiškus Andromachai ir novelių knygą. Daug darbo ir vilčių įdėta mokslinei knygai apie lietuvių — graikų — lotynų kalbų giminingumą, bet terasta tik palaidi užrašai.

Velionio J. Tininio rankraščius spaudai parengti sutiko Bernardas Brazdžionis ir Alė Rūta. Europ. Liet.

KODĖL IŠSTOJO IŠ PARTIJOS?

Garsusis graikų kompozitorius, Mikis Theodorakis, sukūręs puikią muziką filmui "Zorba el Griego", už komunistinę veiklą savo laiku ištremtas iš tėvynės, rusų ir kitų apšauktas politiniu kankiniu, kalbėdamas su žurnalistais Australijoje, paaiškino, dėl ko jis yra išstojęs iš komunistų partijos. "Prieš 30 metų tapdamas komunistu, — kalbėjo Mikis Theodorakis, — tikėjau, kad komunizmas sugebės išspręsti laisvės problemą. Bet negalėjau užmerkti akių prieš tai, kas įvyko Sov. Sąjungoj, Rytų Europoj ir Kinijoje. Komunistiniai režimai pasirodė visai nepajėgūs išspręsti tautų laisvės, darbininkų ir kitų problemas. Dabartiniu metu iškilo daug naujų sunkumų, kurių tarpe svarbiausią vietą ir toliau užima demokratiškumo ir laisvės problema vadinauose socialiniuose kraštuose Asmeniškai negaliu pritarti tam, kas vyksta Rusijoje ir Rytų Europos kraštuose... Aš laikau save liaudies revoliucionierium, laisvės bei tautinių ir darbininkų teisių gynėju kaip Graikijoje, taip ir visame pasaulyje".

• Du jaunuoliai buvo labai rūpestingai suplanavę išnuodyti Čikagos miesto gyventojus už-

Sekmadienio Dimečiai

NERAMI ŽMOGAUS PRIGIMTIS

ŽMONIJA KRYŽKELĖJĖ

Didysis Š. Amerikos televizijos kalbėtojas vysk. Fulton Scheen vienoje savo knygoje "Sūnus Palaidūnas" atvaizduoja šio amžiaus stovį sūnaus palaidūno palyginime.

Šių dienų žmonija, kuri ilgus amžius maitinosi nerūpestingai krikščioniškos kultūros duona Bažnyčios prieglobstyje, susigundė ieškoti šalia krikščionybės sau laimės, susidomėjo pagoniškais stambais.

Kurį laiką domėtasi pagonių filozofija, maitintasi pagoniškais mitais (legendomis), vėliau pradėta domėtis Darvino ir Engelsono materialistinėmis mintimis; ieškoti "rojaus" šioje žemėje, o paskutiniu metu nepavykus šiam naujam eksperimentui, ieškoma vėl naujų minčių.

NAUJŲ KELIŲ BEIEŠKANT

Šiame naujų minčių sukūryje žmonija jaučiasi pasimetusi ir ieško vėl naujų kelių grįžti į Tėvo namus. Ypač tai jaučia jaunimas, kuriam atsibodo visos mintys. Jų dalis todėl nuėjo "hippių" keliais, atsiskirdami nuo visuomenės, o kita dalis pasuko su revoliucionieriais.

Blaivesniųjų "hippių" akys pradeda jau praregėti ir ieško Išvaduotojo, ieško Kristaus ir jį skelbia kaip šių dienų pasimetusių žmonių Išgelbėtoją. Tiesa, jie dar nepažįsta pilnai Kristaus mokslo, bet nujaučia, kad jis gali jiems ir visai žmonijai padėti.

Taip pat kai kurie revoliucionieriai šaukiasi ir naudojami Kristaus Evangelijomis, norėdami įrodyti, kad Kristus buvęs didžiausias visų laikų revoliucionierius. Jie bando savo tikslams pasinaudoti Evangelijomis ir Kristaus autoritetu.

Abiejų srovių jaunimas, nors ir priešingai nusiteikęs, ieško Kristaus Evangelijose įkvėpimo ir laukia iš jo išvadavimo, nes visos pagoniškos filozofijos jų nepatenkina, neužpildo tos didelės tuštumos, kuri yra šių dienų jaunime ir visuomenėje.

LIETUVIŠKAS JAUNIMAS

Todėl nenuostabu, kad ir mūsų jaunimas, kuris gyvena šiame minčių sukūryje, yra gundomas ar į vieną ar į kitą pusę. Žinome, kad pasiturinčių lietuviškų šeimų dalis jaunimo nueina ar tai su "hipiais" užsiaugindami sau barzdas ir ilgus plaukus, arba net su revoliucionieriais.

Lietuvių Jaunimas Lujano šventovėje. Jaunimas turi entuziazmo, veikia, tik trūksta vadų.

Tačiau iš kitos pusės atsiranda nauji jaunimo sąjudžiai, kurie sužavi jaunimą ir suspiečia į eiles. Taip įvyko su lietuviškos šio amžiaus pradžioje, kai Rusijoje studijavo bedieviškuose universitetuose, gimė naujas sąjudis, pavadintas ateitininkais.

Ateitininkų sąjudis tapęs stipria jaunimo organizacija, apėmusi lietuvišką studijuojantį jaunimą nuo gimnazijos suolo iki profesorių šeimų, davė Lietuviai ir lietuvių išeivijai naują atsinaujinimo toną. Ateitininkai ir šiandien dar stipriai veikia Š. Amerikoje.

NAUJI SAJŪDŽIAI

Bendrai Europoje ir šiame kontinente yra kilę nauji jaunimo sąjudžiai, pavyzdžiui "GEN" (Nueva Generacion), tai jaunimas, kuris su dideliu entuziazmu su Evangelija vienoje rankoje ir su gitara kitoje rankoje rikiuoja jaunimo kartas į atsinaujinimo darbą.

Šis jaunimas turi savo centrą O'Higgins mieste, pavadintame Mariopoliu, tai yra Marijos miestu netoli Mercedes Argentinoje ir Lopiano Italijoje. Šio sąjudžio tašpe matome jau irgi vieną kitą lietuvišką pavardę.

Yra taip pat kitas jaunimo sąjudis pavadintas "jornalistais", arba "kursivistais", kurie bando veikti taip pat su dideliu entuziazmu, su daina ir gitara užimponuoja jaunimą ir įtraukia vis daugiau jaunimo į atsinaujinimo darbą.

Kuria kryptimi pasuks mūsų lietuviškas jaunimas? Jis pasuks ten, kur matys didesnio entuziazmo ir meilės. Todėl mūsų veikėjai turėtų susiprasti ir laiku jam padėti, kad nenueitų svetimų idėjų keliais.

Mūsų jaunimui reikia šiandien naujų vadų, reikia naujų idėjų. Reikia tikėti, kad II Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresas pabudins ir mūsų jaunimą.

(bus daugiau)

kun. Augustinas.

Iš Katalikiško Pasaulio

• **Atrastas šv. Kaliksto kapas.** Romoje vykdant archeologinius kasinėjimus senose Calepoldio katakombose prie Via Aurelia, yra atrastas popiežiaus Kaliksto kapas. Jis vadovavo Bažnyčiai nuo 217 iki 222 metų ir mirė kankinio mirtimi. Jo iniciatyva Romoje buvo įrengtos šv. Kaliksto vardo katakombos, kur buvo laidojami Romos krikščionys kankiniai. Kapo autentiškumą liudija įvairūs įrašai rasti katakombų sienose bei įvairi archeologinė medžiaga.

• **San Paulo miesto arkivyskupas Mons. Evaristo Arns** dovanuoja savo nuosavus žemės sklypus, kad juose būtų pastatyti neturtingiesiems butai.

• **Kuboje, La Habana mieste** gruodžio 15 d. kunigo šventinimus gavo žinomas to miesto universiteto profesorius, buvęs Teisių fak. sekretorius Julio Morales Gomez, 60 metų amž.

• **Katalikų Bažnyčia Ukrainoje** su nesiliaujančiu žiaurumu ir toliau vis persekiojama — pareiškė ukrainiečių katalikų vyskupas eksarchas Kornyljak. Valdžia bando visai sunaikinti katalikų Bažnyčią. Oficialiai ji jau nebeegzistuoja Ukrainoje kaip institucija, bet tik kaip Dievo karalystė drąsiųjų krikščionių širdyse.

• **Lomas de Zamora vyskupas Alejandro Schell** spalio 12 d. paminės 50 metų kunigystės sukaktį. Jubiliejui atžymėti yra susidariusi speciali komisija.

PIJUS GUDELEVIČIUS.

KELIONĖJE PO ŠIAURĖS AMERIKA

Keliaujant po svetimą kraštą, tenka susitikti su įvairiais žmonėmis ir patirti įdomių išpūdžių, tat norėčiau jais pasidalinti su mūsų laikraščio skaitytojais.

Amerika visam pasauliui skamba gerbūvio siūniniu. Toji nuomonė yra teisinga, nes šiame krašte kas mėgsta darbą, nors ir nėra dideliais gabumais apdovanas, gražiai įsikuria. Tačiau ne apie tai noriu kalbėti. Mane kaip spaudos žmogų, domina lietuviškas darbas, veikla, kūryba.

VAŠINGTONE — SOSTINĖJE

Atvykus į Š. Ameriką, pirmas susitikimas su lietuviška veikla buvo laisvojo pasaulio sostinėje Vašingtone, iš kur kasdieną yra transliuojama per Amerikos Balsą į Lietuvą lietuviška muzika, žinios ir tt. prof. A. Vaičiulaičio pakviestas, turėjau progos ir aš kalbėti, papasakoti apie Argentinos lietuvių organizacijas ir tt. Ši mano kalba pakartotinai kėlė kartų buvo transliuojama tiesiai į Lietuvą. Be šio svarbaus radio, Vašingtone ir visame plačiame krašte kiekvieną dieną yra girdimos įvairios lietuviškos radio programos, iš kurių teko girdėti prof. J. Stuko vadovaujamą radio valandėlę, kuri gyna lietuvių kalba, gaivina lietuvių dvasią ir gina Lietuvos laisvės bylą, nes mūsų Tėvynėje sučiauptos lūpos.

Vašingtone teko aplankyti Lietuvių Koplyčią, iškilmingai pa-

Pijus Gudelevičius šių kelionės išpūdžių autorius.

šventiną prieš trejus metus. Ji yra įrengta didingoje Dievo Motinos Nekalto Prasidėjimo katedroje. Koplyčia išpuošta grynai lietuviškais motyvais.

PAS SESELES

Besilankant Connecticut, Rhode Island, Massachusetts valstijose, teko stebėti lietuviškus kultūros židinius, lietuviškas parapijas, tų valstijų lietuvišką veiklą.

Tėvai Marijonai Marianapolyje turi pagal paskutinį technikos žodį įrengtą aukštesniąją mokyklą, kur anksčiau būta daug lietuviško katalikiško veikimo. Šios mokyklos patalpose vyko Tėvų Marijonų šv. Kazimiero provincijos (lietuvių) Kapitula (suziavimas), kurioje ir man teko

dalyvauti. Netoliese randasi Arkivyskupo Jurgio Matulaičio vardo Lietuvių Senelių Namai, kur yra prisiglaudę ir nemaža mūsų tautiečių. Jie yra puikiai įrengti jiems vadovauja Nek. Prasidėjimo seselės. Ten pat netoli randasi ir tų seselių generalinis namas, mergaičių bendrabutis ir "ALKA" — prelato P. Juro rūpestingai surinktas lietuviškas archyvas — muziejus. Šiam muziejui yra pastatytos specialios patalpos, bet dabar ir jos jau pasidarė per ankštos. Jame surinkta daug lietuviškų knygų, paveikslų, skulptūrų, kryžių. Tai didelis lietuviškos kultūros židinys, kuris jau turi savo gražią istoriją. Nekalto Prasidėjimo seselės vykdo didelį lietuvišką apšaltavimo darbą — auklėdamos lietuvišką atžalyną per spaudą, stovyklas, lietuviškus parengimus. Į jų namus pakliuvęs lietuvis jaučiasi lyg kokiame lietuviškame kampelyje — jos taip nuoširdžiai priima kiekvieną svečią.

Jų svetingumą teko patirti ir šias eilutes rašančiam. Teko būti viename seselių organizuotame piknike — Neringoje.

NERINGA

Birželio 18 d. senas mano pažįstamas prel. Vytautas Balčiūnas (dalyvavęs su "Vyčių" ekskursija po P. Ameriką) nuvežė mane per gražiasias Mass. valstijos vietas, apie 200 kilm. į "Neringą", kur seselės turi įsigijusios vasarvietę. Tą dieną ten vyko piknikas — gegužinė, į kurią suplaukė iš artimųjų valstijų daug lietuvių. Buvo pašventintas

naujas pastatas paskirtas stovyklautojams. To pastato ypatingas fundatorius yra kunigas Vincas Puidokas, paaukavęs 10.000 dol. (virš 10 milijonų pežų).

Atlaikius šv. Mišias ir pašventinus pastatą, turėjome progos pasigerėti stovyklavietės įrengimais bei jos geografine padėtimi. Ši vasarvietė randasi lyg atvira salelė dideliame miške netoli ežerėlio.

Vakarop seselių bendradarbiai turėjo savo nepaprastą posėdį, kuriame ir man, kaip spaudos atstovui, teko dalyvauti. Į garbės prezidiumą buvo pakviesti: didelis seselių remėjas prel. P. Juras, naujo statinio fundatorius kun. V. Puidokas, pralotas Vyt. Balčiūnas, aktų sekretorė ir Viktoras Vaitkus, lietuvių parapijos Avellanadoje kaimynės Bronės Gokienės giminaitis, kuris ir šiam posėdžiui vadovavo. Posėdžio metu kalbas pasakė prel. Juras, klebonas kun. V. Puidokas, seselė generolė Margarita Bareikaitė, seselė Augusta Sereikytė ir kiti.

Šia proga buvo pagerbtas prel. P. Juras, 50 metų kunigystės sukakties proga. Jis buvo nuoširdžiai pasveikintas ir jam sugiedota Ilgiausių Metų.

Nekalto Prasidėjimo seselės, kitaip vadinamos putnamiškės — nuo jų gyvenamosios vietovės vardo pavadinimo — šiais metais ruošia tris stovyklas "Neringoj", kurios sutraukia daug lietuviško jaunimo. Nors stovykla yra gana toli nuo lietuviškų centrų, bet lietuviai turi automobi-

lius, keliai geri, tat nuotolis nesudaro didelių problemų.

Besilankydamas šiose valstijose, ponios Onos Kunstienės ir jos seserėčios vežamas, turėjau progos aplankyti Worcesterį, kur randasi "Laiko" skaitytojams gerai pažįstamo a.a. kun. Jono Jakaičio statyta bažnyčia, kuriai dabar vadovauja Tėvai Marijonai. Tame mieste krito į akį "Kamandulis Sguare" pavadinimas. Matyt, šis jaunuolis žuvo kare ir jo vardu buvo pavadinta ši aikštė.

(bus daugiau)

LIETUVOS VANDENŲ APVOGIMAS

Sovietai ties Vileikos miestu, Gudijoje, stato užtvanką per Nėrį. Nėries upė jau patvenkta už dviejų metų baigiant užtvankos darbus išsilies ir sudarys marias. Čia susikaups beveik 300 milijonų kub. metrų vandens, marių plotas bus 7,7 tūkstančių hektarų. Numatyta, kad 1974 m. šis vanduo pasuks į 62 klm. ilgio dirbtinę vagą ir tekės Minsko link. Upė Svisločius priėmusi šį vandenį bus penkis kartus vandeningesnė.

Tai rašo "Tiesa" ir neprideda jokio komentaro. Tačiau paėmus Lietuvos žemėlapi matosi, kad Svisločius pro Minską teka ne į Nemuno baseiną, bet į Dnieprą, vadinasi, vandenys, kurie natūraliai iki šiol tekėdavo Nėrimo pro Vilnių į Nemuną, bus išvogti ir nukreipti į kitą pusę. Galima įsivaizduoti kaip nuseks Nėris ir taps upeliuku.

ROSARIO LIETUVIŲ KOLONIJOJE

VARDUVININKŲ PAGERBIMAS

Rosario Lietuvių Bendruomenės šių metų liepos 16 d. surengė Jaukų varduvininkų paminėjimą - šventę, kurios metu buvo pagerbti visi nusipelnę veikloje Juozai, Jurgiai, Antanai, Jonai, Petrai, Povilai, Onos ir kiti.

Ta proga kun. A. Lubickas atlaikė šv. Mišias, šv. Kazimiero lietuvų bažnyčioje.

Po to visi varduvininkai buvo pasveikinti ir pavaišinti su Vermuto mišiniu, vėliau "Rep. de Lithuania" mokyklos patalpose įvyko bendri pietūs. Pulk. kun. A. Švedui palaiminus stalų, svečiai buvo vaišiniai lietuvišku patiekalu — kopūstais su dešromis bei keptais gaidžiais. Šventėje dalyvavo viešnia iš Sta. Fe p. E. Kalėdienės.

Šios šventės ruošoje pasidarbavo: kepėjai — L. Fontana, N. Kabalčiukas; stalus paruošė ir šeiminkams padėjo — J. Guzas, T. Plepys, P. Daugis, V. Seniūnas; šeiminkės — O. Papečkienė, J. Plepienė, L. Samauskienė, A. Kalainienė, M. Lukošytė.

Dovanomis ir aukomis, tortais, gėrimais ir įvairiais daiktais prisidėjo šeimos bei pavieni asmenys: T. Marijonai, Addoumie - Švarly-

tės šeima, kun. A. Švedas, O. J. Papečkaitis, V. P. Daugiai, J. T. Plepiai, M. A. Lialiai, O. M. Klimai, M. Villareal, B. A. Svarliai, A. Paladini, M. K. Kiškiai, S. A. Misiavičiai, J. Stašauskas, U. Zagreckienė, "Club Soc. Dep. Lituanu" ir daugiau asmenų nesutekusių savo pavardžių.

Rosario Lietuvių Bendruomenės Valdyba visiems aukojusiems ir dirbusiems šios šventės ruošoje, nuoširdžiai dėkoja.

Rosario Liet. Bendrės Valdyba.

• **Adrian Rene Rontaboul** Klimas yra gavęs universitetinę stipendiją iš "Duperial S. A. Comite de Beccas" ir ta proga buvo pagerbtas tos įmonės jų centriniuose namuose, Av. Paseo Colon 285, Bs. As. liepos 28 d. A. R. Rontaboul yra inžinierijos fak. pirmojo kurso studentas, Rosario universitete. Jau 1971 m. jis buvo gavęs stipendiją kai mokėsi aukštesnioje mokykloje, kur studijavo elektroniką ir ją baigęs buvo gavęs elektronikos technikos titulą.

• **Olimpia Klimienė** atšventė savo šeimos tarpe 77 metų sukaktį. Vaikų ir anūkių buvo apdovanota įvairiomis dovanomis.

Urugvajaus Žinios

AR PRATURTINA?

"ARG. LIET. BALSAS" (kovo 16 d. 1972 m. pusl. 2) straipsnyje "Dievo Apvaizdos turtas priklauso lietuviams" bandoma įrodyti, kad tik atsisakyusiųjų nuo Romos, bažnyčių nuosavybė priklauso žmonėms, kiti kunigai krauna turtus Vatikanui, tuo norėdami gauti įvairių paaukštintimų.

Nežinia kodėl "A. L. Balsui" katalikai nesimpatizuoja. Bet tai skonio dalykas. Tik gal ne visai tikslios, jei nesakyti, kad tendencingos tos pastabos apie Vatikaną turtus. Jeigu "ALB" turi savo spaustuvę, tai tuo nepraturtino nei Kremliaus, nei kitų. Tikimės, tuo praturtino lietuvių bendruomenę, jeigu tik dirba lietuvišką darbą. Panašiai yra ir su Vatikanu — ar auga ar mažėja katal. bažnyčių (lietuvių) turtai, nuo to Vatikanas neturtėja. Turėja lietuvių bendruomenė. Tik tas to nemato, kas nenori matyti — kiek daug lietuvių kunigų (katalikų) dirba ne vien religinį, bet ir tautinį darbą. Išimčių visur pasitaiko.

Be abėjo, kiekvienoj organizuotoj bendruomenėj būna paaukštintimų. Tas pats esti ir nepriklausomoje bažnyčioje.

Galima, kad iš 8 nepriklausančių liet. parapijų Š. Amerikoje liko tik dvi. Matyt, kitos nusigyveno. Liūdina, kad JAV-se taip maža "susipratusių" lietuvių.

Didžiausia mūsų klaida, kad mums trūksta tolerancijos ir objektyvumo sprendžiant apie kitus.

• **Urugvajuje** yra išleista graži lietuviškų vestuvių dainų plokštelė. Jos kaina 1.200 pezu (urugvajiški). Ruošiamasi greitoje ateityje išleisti kitą plokštelę - "Klonių Aidai".

• **Povilas Debesis**, prieš kurį laiką išvykęs į Lietuvą studijuoti, dalyvavo Jaunimo Kongrese ir Studijų savaitėje. Galimas dalykas kad grįš į Urugvajų.

• **Ažuolyniečiai** gražiai pasirodė Čikagoje. Liepos 1 d. jie šoko Sersų Kazimieriečių gimnazijos salėje, amfiteatre jie šoko kaip atskira grupė. Liepos 4 d. ažuolyniečius priėmė p. Kriauceliūnai (p. Kriauceliūnas yra šokių šventės komiteto pirmininkas).

Žinios.

PAS MUS AUKOS

Mirus Marijai Misiūrienei š. m. liepos 8 d. kaimynų ir artimųjų tarpe buvo surinkta aukų prie kurių prisidėjo: po 2000: St. Povilonis, Jonas Savickas su šeima, J. Amitrano. Po 1000: Konst. Povilonytė, O. Calvo. Po 600: Ona Vozgirdienė. Po 500: Genė Macaitienė, Pov. Mainonis, Jonas Grigaliūnas, P. Mačiulis, Ver. Vasiūnienė, Alb. Simkūnienė, O. Kundritienė, Vanda Ropenienė. Po 400: Jonas Kuoja. Po 300: B. Blumbergas, K. Misiūnas, Po 200: A. Paršelis, J. Miliauskas, P. Sakalauskas, I. Grinevičius, St. Jaspelkis, A. Staškonis, A. Preikša. Po 100: E. Buzienė, B. Gokienė, V. Rastauskienė, U. Šilaičienė.

Aukas rinko Jonas Grigaliūnas ir Povilas Mainonis. Iš tų pinigų užsakytos gedulingos šv. Mišios liet. Aušros Vartų parapijoje, kurios buvo atlaikytos liepos 17 d., likusi suma įteikta mirusiosios šeimai.

Už Mirusius

• Gedulingos šv. Mišios už a.a. Joną Rukšį, jo mirties 3-jų metų sukaktįje bus atšautos šių metų rugsėjo 24 d. 10 val. šv. Kazimiero Lietuvių parapijoje, Rosario mieste.

Gimines ir pažįstamus kviečia atsilankyti žmona

Emilija Rukšienė.

• Šv. Mišios už a.a. Juozą Semėną mirimo metinių proga, bus atlaikytos Maria Auxiliadora bažnyčioje, Berisse rugpiūčio mėn. 13 d. 17.30 val. Mišias užsakė žmona ir duktė. Pažįstamus kviečia atsilankyti į šias mišias.

MŪSŲ MIRUSIEJI

† **Romualdas Šakalis**, mirė gegužės 1 d. 1972 m. Lomas de Zamora mieste. Buvo gimęs 1892 birž. 15 d. Kirdonių kaime, Pandėlio valsč. Rokiškio apskr. Dovo vedęs su Emilija Glemžaitė ir turėjo tris vaikus. Giliamė nuliūdime liko žmona Emilija, sūnūs Petras ir Povilas, duktė Dora Emilija ir septyni anūkai. Sūnus Jonas Vytautas mirė prieš 6 metus. Velionis jau kuris laikas kaip buvo išėjęs į pensiją.

† **Augustinas Sklerevičius**, mirė šių metų liepos 7 d. Lanus mieste. Buvo gimęs prieš 71 metus JAV-bėse, iš kur mažas buvo tėvų pervežtas į Lietuvą ir augo Suvalkijoje, Vištytyje. Į Argentiną atvyko 1925 m. Turėjo savo maisto parduotuvę, vėliau dirbo prie duonos gamybos. Prieš penkis metus mirė jo žmona Marija Ragaišytė. Dideliame nuliūdime liko dukterys: Marija ir žentas Jose Valentowicz, Alicia ir jaunesnioji dukra Nilda, žinoma Argentinos krepšinio sportininkė, savo laiku dirbusi su šeštadienio mokyklos, liet. parapijoje, mokinukais, lavindama juos krepšinio žaidime. Taip pa liko penki anūkai. Palaidotas šalia savo mirusios žmonos Sarandai kapinėse.

Nilda Sklerevičiūtei, buvusiai sporto mokytojai šeštadieninėje mokykloje, tėvelio netekus, reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Red.

† **Mykolas Stunguris** mirė Berisso mieste liepos 21 d. 1972 m. Nuliūdime liko žmona Teresė Mikalčiūtė, duktė Herenia Stungurytė de Sosa, anūkai Edith ir Claudio, žmonės sesuo Claudia Balinskienė, švogeris Povilas Mikalčius, pusbroliai, broliavaikai ir kiti giminės. Palaidotas La Platos kapinėse.

† **Adelė Bernotaitė Karovackienė** po trumpos ligos mirė rugpiūčio 2 d. Antartidos sanatorijoje, Buenos Aires mieste, sulaukusi 66 metus amžiaus.

A.a. Adelė buvo gimusi Lietuvoje, Liukų kaime, Vištyčio parapijoje, Vilkaviškio apskrityje. Į Argentiną atvyko 1931 m. ir darbavosi kaip virėja, o vėliau dirbo įvairiose fabrikuose. 1939 m. iškėjęs už Prano Karovackio, Vilniaus krašto lietuvių. Paskutiniams savo gyvenimo metais ji gyveno Boulogne mieste, Buenos Aires provincijoje. Adelė ir Pranas Karovackai užaugino sūnų Liudviką, kuris, turėdamas 18 metų amžiaus nuskendo besimaudydamas, o Pranas Karovackas mirė 1968 m.

Nuliūdime liko velionės brolis Juozas Zavičkas su žmona Marija ir dukra Nelida, o taip pat jos sesuo Julija Bernotaitė Gaidimauskienė su sūnumis: inž. Jonu Gaidimausku su žmona Irena ir 3 vaikučiais ir kitu sūnum Karoliu Gaidimausku su žmo-

na Violeta Deveikyte Gaidimauskienė. Be to, Lietuvoj dar liko velionės trys broliai su šeimom ir kiti giminės tėvynėj ir užsieny.

A.a. Adelė Karovackienė palaidota rugpiūčio 3 d. Baugogne kapinėse su bažnytinėmis apeigom. Namuose ir vietinėj Jėzaus širdies parapijos bažnyčioj religinį patarnavimą atliko tos parapijos klebonas, o lietuviškai — namuose ir kapinėse laidotuvių apeigas atliko kun. Juozas Petraitis, MIC.

Po laidotuvių artimiausi giminės bei draugai buvo sukviesti pietums į Marijos ir Juozo Zavičkų namus. Pasivašininus ir pasikalbėjus, atsišveikinant namų šeiminkai Zavičkaitė ir Julija Gaidimauskienė bei jos sūnus inž. Jonas visiems pareiškė gilią padėką už dalyvavimą a.a. Adelės Karovackienės laidotuviuose.

A.a. Adelė tegul ramiai ilsisi sveitingoj Argentinos žemelėj, kurią buvo pasirinkusi savo antrąja tėvyne.

J.N.P.

† **Apolonija Babrauskaitė de Vazquez**, mirė šių metų birželio mėn. Colonia Gral. Rodriguez, būdama 78 metų amž. Iš profesijos buvo galtingoji sesuo. Buvo kilusi iš Štaulčių, ten pat mokėsi ir dirbo ligoninėje. Nepr. Lietuvos kurimosi laikais su karo ligonine dalyvavo mūšiuose su lenkais. Dirbo Kauno Karo ligoninėje. Į Argentiną atvyko 1926 m. Čia daugiausia dirbo pas Emiliją čekanauskienę už šeiminkę, išaugino jos tris dukteris. Buvo ištėjęs už Jose Vazquez, kuris mirė daugiau kaip prieš dešimtį metų. Nuliūdime liko brolis inž. Stasys Babronis Argentinoje ir jo šeima — žmona ir duktė su vaikučiais Š. Amerikoje.

Mūsų buvusiam redaktoriui ir buv. bendradarbiui inž. St. Babroniui sersers netekus — Laiko redakcija ir administracija reiškia gilią užuojautą.

Red.

† **Pranas Lukosevičius**, 70 metų amž. viengungis, liepos 14 d. buvo rastas negyvas savo nuosavame bute Buenos Aires mieste. Giminaičių Juozo Pečiulionių šeimos bei tautiečių pastangomis buvo išimtas iš lavoninės ir palaidotas.

† **Mokytoja Pranė Lapienė**, 65 metų amž. Gimusi Š. Amerikoje, bet augusi ir mokslus baigė Lietuvoje. SLA veikėja, daugelio laikraščių bendradarbė, daug padėjo atvykstantiems iš Europos lietuviams. Liko duktė Nellie, madų, žurnalo McColls Plus redaktorė.

† **Rikardas Antanas Gusėnas**, JAV. aviacijos pulkininkas, mirė kovo 30 d. Jis buvo vienintelis sūnus dr. Ant. F. Gusseno, SLA darbuotojo ir "Tėvynės" bendradarbio. Velionis buvo išsimokslinęs universitetuose, dalyvavo II pas. karo veiksmuose.

† **Pianistas Jonas Byanskas**, 77 m. amž. mirė pr. metų pabaigoje. Gimęs Čikagoje ir ten baigęs inžinierijos ir muzikos mokslus, vėliau reiškesi lietuvių kultūriniame gyvenime. Dvidešimts metų vadovavo "Birutės" chorui, tuo metu pastatęs keletą operėčių.

† **Jonas Žalypis**, 87 m., mirė Čikagoje kovo 12 d. (rašėsi Zolp). Nuo 1918 m. plačiai reiškesi Čikagos dramos mėgėjų sambūriuose ir pats išspausdino keletą scenos veikalėlių, kurių dažnai vaidintas "Valakata" (parašytas 1913 m.).

† **Pulk. Vladas Braziulis**, 71 m. amž. karių teatro organizatorius ir vadovas (1920-39). Pats kūrė komedijas. Pirmininkavo "Lietuvai pagražinti draugijai" (1925-1940). Vytauto Didž. komiteto pirm. Š. Amerikoje dirbo Bendruomenėje.

† **Ona Draugelytė Kučinskienė**, menininkė, buv. Lietuvos konsulo Argentinoje, Jurgio Kučinsko žmona, mirė Kordobos prov. šių metų rugpiūčio 3 d. Plačiau sek. Nr.

IŠ BERISSO LIETUVIŲ PADANGĖS

PENSININKŲ SVENTĖ

Berisso lietuvių katalikų draugija "Mindaugas" liepos 9 d. Argentinos Nepriklausomybės šventės proga surengė pensininkų jaukią suėgą - pietus.

Lygiai 11 val. ryto "Maria Auxiliadora" bažnyčioje kun. Aug. Steigvilas atlaikė šv. Mišias už visus gyvus ir mirusius pensininkus, kurių metu pasakė pamokslą apie lietuvių įnašą į Argentinos tautos kamieną. Laikė mišijų buvo giedama lietuviškai, o po jų buvo atkalbėtas responsas.

Apie vidurdienį "Mindaugo" draugijos salėje įvyko iškilmingi asado pietūs, kuriuose dalyvavo virš 100 Berisso lietuvių ir svečių iš Bs. Aires bei Comodoro Rivadavia. Pietums buvo paruošta ir iškepta dešrų su lietuviškais kopūstais, kepti viščiukai ir kiauliena.

Pietų vaišės atidarė "Mindaugo" draugijos pirm. Osvaldas Bakanas. Buvo sugiedoti Argentinos ir Lietuvos himnai. Paskui prasidėjo pietų vaišės, kurių metu tarė žodį kun. Aug. Steigvilas, Janė Stočkūnienė, Kostas Norkus, bei "Nemuno" draugijos pirm. Pranas Dulckė. Visi kalbėtojai pabrėžė lietuvių vienybės ir sutartinės veiklos reikalmą.

Prie "Mindaugo" draugijos per visą dieną buvo iškeltos Argentinos ir Lietuvos vėliavos. Taip pat prie Berisso miesto įvažiavimo tą dieną plėvėsavo visų tautų vėliavos, tarp jų ir lietuviška trispalvė.

Fabrikų statymas ir įrengimas. Metaliniai stogai.

MIKELAITIS S.A.C.I.F.I.A.
Calle 162 Nr. 744 (ex Habana)
Berisso — T. E. 6-1399

Asadą kepė J. Bukauskas, J. Kulakauskas ir Br. Marcinkevičius, o prie stalų aptarnavo visa "Mindaugo" draugijos valdyba. Pietų metu svečiai turėjo progos išsikalbėti ir prisimint senus ir įdomius laikus.

Dalyvis.

KAPINĖS

Berisso miestas greitu laiku turės savo kapines. Laikraštis "El Dia" skelbia, kad jau galima užsipirkti vietas. Kapinių vieta — gatvėje Porvenir ir Parana. Nuo Montevideo gatvės — 12 kvadrų. Raštinė jau pastatyta trūksta tik įrengimo pabaigos.

• **Mindaugo Draugijos narys Petras Glemža** ir Lili M. Morrdozof Glemžienė susilaukė dukters šių metų liepos 20 d., kuriai duotas vardas Patricia. Glemžai augina du sūnus — Guillermo vieno mėto ir pusės ir Fernando aštuonių metų. Šeimos padidėjimu džiaugiasi abiejų pusių seneliai. P. Glemža yra technikas - mechanikas, ir jau 20 metų dirba žibalo įmonėje, užimdamas darbo prižiūrėtojo pareigas.

PADEKA

Nuoširdžiai dėkojame p. Onai Stundžienei, gyv. Berisso mieste, padovanojusiai dvi juostas, Lietuvių Tautiniam Muziejui.

Muziejaus Vadovybė.

Dr. JONAS ŠIMANAUSKAS
(Gydytojas - chirurgas)

Priima savo namuose: Pirmad., Antr., Ketv. ir Penktadienį nuo 17 iki 20 val.

Caa-Guazu 283 — Lanus
T. E. 241-7942

ALBERTO E. TIMINSKAS

"COCHERIA"

AMBULANCIAS - SEPELIOS - CASAMIENTOS
Pasirūpina laidotuviemis — veža ligonius — daro kelionės į tolimesnes vietas — nuomoja automobilius vestuviems ir krikštynoms.

Av. PAVON 11070 T. E. 243 - 5654

Temperley
F.C.N.G.R.

Sucursal
BALCARCE 510
Lomas de Zamora

SVEIKINAME

LIETUVOS ATSTOVĄ PIETŲ AMERIKAI — PONĄ ANATOLIŲ GRISONĄ, SULAUKUS 70 METŲ AMŽIAUS — NUOSIRDŽIAI SVEIKINAME, LINKIME SVEIKATOS, GEROS KLOTIES IR SEKMINGOS KOVOS UŽ LIETUVOS REIKALUS.

LAIKAS.

"LAIKO" SKAITYTOJAI Š. AMERIKOJE

"LAIKAS" turi eilę skaitytojų bei rėmėjų ne vien tik Argentinoje, bet ir užsienyje, ypač Šiaurinėje Amerikoje. Dažniausiai jais yra mūsų tautiečiai anksčiau gyvenę Argentinoje. Jų tarpe randame taip pat Bronę Vitkutę ir jos vyrą Stasį Tomkūnus, kurie gyvena East Hartford'e, Conn., ir šiemet švenčia 5 metų vedybų sukaktį.

Bronė Vitkutė yra gyvenusi Argentinoje 36 metus ir buvo čia išteklėjusi už Petro Gudonio. Vyrui mirus, Bronė su savo dukra Kastute - Noemi, padedamos Bronės broliui inžin. Juozui Vitkui, persikėlė gyventi į šiaurinę Ameriką, kur abiem nusišypsojo laimė. Prieš 7 metus Kastutė ištekėjo už inžin. Vytauto Raškevičiaus, kuris šalia savo tiesioginio darbo, tęsia studijas, gilindamasis auklėjimo srityje, o jo žmona yra gailėstingoji sesuo. Kastutė ir Vytautas Raškevičiai augina 3 dukreles: Danutę (6 metų), kuri šiemet priėmė pirmąją komunią; Kristiną, kuri eina ketvirtus metus amžiaus ir Vidutę, kuri nežilgo bus pusantros metų amžiaus. Visos 3 mergaitės ne tik suprant, bet ir kalba lietuviškai.

Gi Bronė Vitkutė Gudonienė prieš 5 metus ištekėjo už Amerikos lietuvių Stasio Tomkūno, kuris jau trisdešimt metų kai darbuojasi rašomųjų mašinėlių "Remington Rand" bendrovėje kaip inžinierius. Abudu jie, Bronė ir Stasys Tomkūnai, yra ne tik LAIKO skaitytojai, bet ir rėmėjai. Abiem šiom lietuviškom Tomkūnų bei ponų Raškevičių šeimom linkime ko geriausios sėkmės ir Dievo palaimos!

Ta pačia proga norime paminėti, jog Bronės Tomkūnienės ir inž. Juozo Vitkaus serganti sesuo Ona Baikuskienė su dukra Adele ir vedusiu sūnum gyvena Sarandí - Avellanedoje. O Baikuskienė irgi yra LAIKO skaitytoja. Prieš 3 metus savo sergančią seserį aplankė jos brolis inž. J. Vitkus, o pernai — ją aplankė Bronė Tomkūnienė. Abudu jie savo sergančiai seseriai padeda ir materialiai. Tai sektingas pavyzdys, kad mes kaip lietuviai ir krikščionys, kiek tik galime, stengtumės padėti reikale esančiam artimui, ypač šeimos nariams ir giminėms.

J.N.P.

ONINĖS PAS BIRUTIETES

Moterų Kat. "Birutės" draugija liepos 30 d. atšventė, jau į tradiciją įėjusią Onų vardo dieną. Draugijos nuosavybėje, Jorge 330, Adroge, susirinko tolimesnių ir artimesnių svečių, kurie buvo pavaišinti užkanda, vermutu ir karšta arbata. Svečių tarpe matėsi ir penkios Onos: Misiūnienė, Ožinskienė iš V. Lugano, Kairelienė - iš Quilmes, Burbaitė - iš Adroge ir Butrimienė - iš Avellanedo, turinti antrąjį Onos vardą.

Vaišėms įpusėjus, buvo paprašyta red. O. Kairelienė pakalbėti apie garsiausią Lietuvos Oną. Ji pasirinko temą "Didžioji Lietuvos kunigaikštienė Ona Vytautienė". Be to sveikino O. Ožinskienė ir birutičių vardu G. Macaitienė. Visoms varduvininkėms buvo sugiedota Ilgiausių Metų ir kitas Ilgiausių Metų teko klebonui kun. J. Petraitčiui, švenčiant jam 50 metų amžiaus ir kunigystės 25 metų sukaktį. Trumpą padėkos ir sveikinimo žodį tarė kun. J. Petraitis. Pabaigoje įvyko loterija.

Linkime birutietyms ir toliau sėkmingai dirbti lietuviškame kelyje.

Buvs.

Dr. VYTAUTAS DAMBRAVA, JAV. Kultūrinį reikalų departamento direktorius, išvyko porai mėnesių į Š. Ameriką. Dr. Dambra yra mūsų laikraščio bendradarbis, lietuviškų reikalų ginėjas ir dažnas svečias mūsų kolonijos rengimuose. Linkime laimingos kelionės.

VIENYBĖJE - LAIMEJIMAS

Prieš keletą metų Senelių židinį statyta buvo tik svajonė. Gi šiandieną galime jau didžiuliu vieningo darbo vaisiais — nauja statyba. Jau turime pastatytus keturius gražius butus, kuriuose jau gyvena lietuviai. Bendras vaizdas gražus, net atpažinti negalima kas buvo prieš pradėdant statybą — prieš gyvenamus namus darželiai, žolynai, kurie teikia malonumo gyvenantiems.

Senelių židinio valdyba nepasitenkina kas yra padaryta — deda pastangas kitų namų statyba. Norinčių apsigyventi turime. Naujai statybai neužtenka turimų 1.524.755 pezu. Reikia iškelti sienas, uždengti stogą ir iš oro pusės duoti pirmąjį tinkamą (reboque grueso y cerasita). Vėliau seka vidaus darbai.

Statybos planai, kaip ir pirmąjį kartą, p. Jul. Mičūdo pilnai sutvarkyti. Šį mūsų darbą remia lietuvių kolonijos organizacijos, šeimos ir pavieni asmenys. Kiekviena pradžia yra sunki — mes gi jau esame toli nuo pradžių.

Kiekvienas kilnus darbas susilaukia ir trukdymų, iš blogos valios žmonių. S. židinys jų turėjo ir turės. Bet jie šio darbo nestabdys.

Kai buvome jauni, kitokios mūsų buvo mintys ir svajonės. Dabar kai pasenome pasikeitė mūsų galvosena ir pasidarė kiti siekliai. Todėl ir dedame pastangas, kad pasenęs lietuvis turėtų užtikrintą gyvenamą vietą, kad jam nereiktų glaustis pas svetimus. Visad mieliau pas savus. Pajėgėm sukurti organizacijas, pastatyti didžiulius namus, sales, bažnyčią — pajėgsime pastatyti ir lietuviams seneliams namelius, jeigu jūs mums ištiesite ranką ir padėsite. Tik vienybėje — laimėjimas.

J. Šiušis.

• Henrikas Kijauskas iš Urugvajaus, Montevideo miesto, persikėlė prieš keletą mėnesių į Buenos Aires nuolatiniam apsigyvenimui. Jis yra T. Jėzuitų vyresniojo — Tėvo Gedimino Kijausko pusbrolis. Specialybė — baldų darbas — stalius ir yra atidaręs savo dirbtuvę gatvėje Tinogasta 3736, V. del Parque. H. Kijauskas gyvena kartu su savo mamyte Adolfina Baltrūnaite Kijauskiene.

LAIKUI AUKOJO

5 am. dol. - Bronė Tomkūnienė
5 am. dol. - Stasys Stanaitis
4 am. dol. - Mykolas Galeckas
\$ 5.000 — Stefanija Barsantienė
„ 1.200 — Jonas Tamošiūnas
„ 1.000 — Kazimieras Kaminskas
„ 500 — Veronika Skaržauskienė
„ 500 — Leonas Trenskis
„ 500 — Joana Stočkūnienė
„ 500 — Ona Kurtinaitienė
„ 250 — Leonas Genovaitis
„ 250 — N. N.
„ 200 — Jonas Rudėnas
„ 150 — Adelė Velykienė
„ 150 — Bronė Aleliūnienė
„ 150 — Antanas Baronas
„ 150 — Elena Gasevičienė
„ 150 — Elžbieta Krapovickienė
„ 150 — Petras Spitrys
„ 150 — Ona Kieliene
„ 100 — Šveiterienė
„ 100 — N. N.
„ 50 — Pranė Urbaitienė
Už aukas nuoširdžiai dėkojame
"Laiko" Administracijai.

IŠEIVIŲ DIENA

Lietuvių Centro patalpose liepos mėn. 23 d. įvyko Išeivių Dienos minėjimas, kurį atidarė p. B. Datarėnienė. Pagrindinį žodį apie lietuvius tarė ponis Elena Ryselienė, kuri priminė, jog pirmieji lietuviai ateiviai Amerikoje jau žinomi praėjo amžiaus antroje pusėje.

Poeziją apie drąsius žemaičius, lakūnus Darių ir Girėną pasakė ponis Ona Ožinskienė, apsaikydama jų tragišką likimą Soldino miške.

Toliau jaunūsis G. Misiūnas Liet. Centro pirmininko Misiūno sūnus su gitara paskambino ir padainavo "Luna Tucumana". Paskui šis jaunuolis padėjo prie stalų svečius aptarnauti.

Arbatėlė su užkandžiais buvo padaryta lietuviškų melodijų muzika. Svečiai pasivaikino ir pasidalino mintimis. Scena buvo papušta mūsų didvyrių Dariaus ir Girėno paveikslais.

Dalyvis.

Misionierius kunigas Jonas Bružikas S.J., dabartinis šv. Kazimiero parap. klebonas San Paulyje, sulaukė 75 metus amžiaus, o drauge ir atžymėjo kunigystės auksinį jubiliejų. Tėvas Bružikas yra žymus misionierius, kentėjęs bolševikų kalėjime. Argentinos lietuvių kolonijai yra gerai pažįstamas, nes ne vieną kartą lankėsi čia praveddamas lietuviams kolektyvas. Mūsų nuoširdūs sveikinimai.

LIETUVISKOS PLOKSTELĖS

Argentinos plokštelių gamintojai "Curco" išleido dvi ilgo grojimo lietuviškų plokštelių kopijas. Pirmoji: "Dainos iš Lietuvos". Antroji: "Dainuojam su Rūta". Abi plokštelės įdainuotos Neujorko Rūtos choro. Per abi plokšteles yra apie 33 gražių patrijotinių lietuviškų dainų. Tų plokštelių galima pirkti Buenos Aires Av. de Mayo 657, Florida 577 ir beveik visose didesnėse muzikos krautuvėse. Kainos nebrangios.

• Žvaigždutė Valentinaite sėkmingai studijuoja Teisų fakultete ir dirba kaip sekretorė bei vertėja. Prieš keletą metų ji drauge su savo tėveliais buvo išvykusi į Š. Ameriką, gyveno Čikagos mieste. Grįžo viena į Argentiną ir gyvena Buenos Aires mieste. Ji rugp. 4 d. aplankė lietuvių parapiją ir užsisakė Laiką.

LAIKAS

PATRIJOTINIO
RELIGINIO
TURINIO
LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — Augustinas Steigvilas. Administratorius — Pio Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožiūra; nesunaudoti — gražinami tik autoriumi prašant. Kaina Argentinoje metams \$ 18,50 administracijoje; \$ 20,00 namuose. Kitur — metams 4 dol. Oro paštas metams 6 dol.

XXIV Metai — Nr. 516

1972 m. rugpjūčio 7 d.

Mindaugo draugijos istorinė nuotrauka daryta 1947 metais. Iš deš.: Irenė Mažuikytė Gaidimauskienė - mokytoja (4 vaikai); Amanda Jančytė Laskun - mokytoja (2 vaikai); Nelida Stašytė Rastauskienė - mokytoja (2 vaikai); Kazimiera Pečiurytė Jirmtuk (3 vaikai); Janina Launikonytė Salin - komercijos spec. (2 vaikai); Anzelma Petraitytė Mutek - mokytoja (2 vaikai). Šis būrelis atlikdavo šokio ir gimnastikos numerius laike Mindaugo draugijos rengimų. Jų vadovė ir mokytoja — Joana Stočkūnienė. Ant jų kaspinių užrašyta - Lietuvaite. Kaip ir anksčiau, taip ir dabar mindaugiečiai turi gražų vaikų būrelį ir šeštadienį mokyklėlę, kurie dažnai pasirodo su programa.

DEMESIO

Mūsų jaunimo delegacija ir šokėjų grupė, kurie dalyvavo Jaunimo Kongrese ir Šokių šventėje, po truputį jau baigia sugrįžti. Šiaurės Amerikoje dar pasiliko ilgiam laikui Janina Macaitytė, Alfredas Lukinskas ir Viktoras Barzdžius. Grįžusiems yra ruošiamos linksmos sutiktuves — susitikimas su jauniu. Jie papasakos savo įspūdžius, padainuos naujų lietuviškų dainų, atliks šokių programą. Svečiai bus pavaišinti vermutu su užkanda. Vakarą metu gros orkestras.

Visi kviečiami dalyvauti. Apimoka apsirūpinti bilietais iš anksto. Jų galima gauti parapijos raštinėje ir pas jaunimą.

NAUJIENA SENELŲ ŽIDINYJE

Per birutičių Onines - liepos 30 d. daugelis jų svečių aplankė Senelių židinį. Ten matėsi daug suvežtos statybinės medžiagos ir jau pradėti statyti nauji namai — tokio pat stiliaus ir formos nauji keturi butukai. Anksčiau pastatytuose namuose šiuo metu gyvena: Marija Golauskienė, Apolonija Rymavičienė ir Vincas ir Felisa Ratkūnai. Gi senuose namuose gyvena pirmoji S. židinio gyventoja p. Julija Skurauskaitė.

DEKOJAME

Mūsų parap. salė, kitaip vadinama Lietuvių salionu, prieš Vasario 16 d. šventę, vadovaujant p. F. Dumšei, buvo naujai perdažyta, gi dabar Feliksas Dumšė nupiešė lietuvišką vaizdą užpakalinėje scenos uždangoje, tuo labai papuošdamas mūsų salę. Prieš kurį laiką p. Dumšė padarė reljefinį Vilniaus miesto vaizdą ties Lietuvių Muziejaus durimis.

Už darbą esame nuoširdžiai dėkingi

Tėvai Marijonai.

LIGONIAI

Villa Ballester miestelyje jau kuris laikas kaip serga Karolis Bielskis, savo žmonos prižiūrimas.

Taip pat Villa Ballester jau kuris laikas kaip savo dukters Mortos priežiūroje serga Kaminskas, kuriam vagys buvo peršovę koją, o po to turėjo nupiauti koją. Tačiau ponas Kaminskas nenusimena, bet kiek gali dar dirba rankų darbą: apdirba iš fabriko gaunamas gumos dalis.

• Ona Vaitkevičienė nelaimingai kritusi savo namuose, išsilaužė ranką. Ranką sugipsavus, turės ją nešioti apie 50 dienų. Randasi namuose kaimynių aplankoma.

PASVEIKĖ LIGONIAI

• Rapolas Klimanskis, kuris beveik pusę mėnesio išgulėjo Lanus ligoninėje, dabar jau sugrįžo atgal į savo namus ir pradeda iš naujo namo ruošos darbus. R. Klimanskis lieka labai dėkingas visiems, kurie jį prižiūrėjo ir lankė, ypač ponams Pačeržinskams, kun. Aug. Steigvilui, Malkevičiui ir visiems kurie lankė ir meldėsi už sveikatą.

• "Laiko" bendradarbės ponis Franciška Galiūnienė, Karolina Krutienė ir Julija Kariniausienė, kurios buvo susirgusios, dabar vėl pasveiko ir gali atlikti namo ruošos darbus.

• Agronomas Juozas Bukevičius, pasitašęs po sėkmingos operacijos, žmonos Onos ir dukros Graciėlės lydima, išvyko į Š. Ameriką, Los Angeles miestą ir ten smarkiai susirgo greičiausia dėl skirtingo klimato. Pavojus jau praėjo ir randasi šeimos ir gerų gydytojų globoje.

Netikėtai mirus a.a. SOFIJAI ČEKANAUSKAITEI DE ACROCA jos liūdinčiai motinai Emilijai Čekanauskienei, sūnui H. A. Acroca, vyrui dr. S. Acroca, sesutėm Nelidai ir Irenai su šeimomis, dėdei Jonui Čekanauskui su šeima, giminaičiams — Jonui Čekanauskui ir jo sūnui Vytautui su šeima, gyvenantiems Los Angeles (Calif.), draugams ir artimesiems reikiame mūsų gilią užuojautą.

Stasys, Ona Deveikiai.
Los Angeles, California.